

Številka: Up-469/15-20
U-I-479/18-2
Datum: 24. 10. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi Sebastjana Marčiča, Bistrica ob Dravi, ki ga zastopa Brigita Marčič, odvetnica v Mariboru, na seji 24. oktobra 2018

sklenilo:

Začne se postopek za oceno ustavnosti Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13 in 32/16).

OBRAZLOŽITEV

1. Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu je zavrnilo pritožnikove zahteve za sodno varstvo zoper plačilni nalog, s katerim mu je zaradi prekrška nedovoljenega prehitevanja po 7. točki prvega odstavka 38. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 58/09 in 36/10 – ZVCP-1) izreklo globo 500 EUR ter 11 kazenskih točk.

2. Okrajno sodišče je v izpodbijani sodbi presodilo, da do nastopa absolutnega zastaranja kljub poteku štiriletnega roka ni prišlo. Navedlo je, da Zakon o prekrških (v nadaljevanju ZP-1) ne določa, da absolutno zastaranje nastopi po preteku štirih let od dneva storitve prekrška, saj bi v takem primeru morale postopek ob drugi razveljavitvi ustaviti že Vrhovno sodišče, pa ga ni. Navedlo je še, da je obravnavana zadeva specifična, saj je bilo o njej že dvakrat pravnomočno razsojeno, sodbi pa sta bili nato na podlagi zahtev za varstvo zakonitosti razveljavljeni, in da ni mogoče sprejeti stališča, da zastaranje teče še potem, ko je o zadevi že pravnomočno razsojeno. Glede presoje, ali je zadeva absolutno zastarala, naj bi se tako upoštevala le obdobja od storitve prekrška do pravnomočnosti sodb in nato obdobja od razveljavitve in ponovne pravnomočnosti, ki pa v seštevku ne dosegajo štirih let.

3. Pritožnik v ustavni pritožbi uveljavlja kršitev 2. člena Ustave, po vsebini pa njegove navedbe pomenijo tudi uveljavljanje kršitve prepovedi sodniške samovolje oziroma arbitrarnosti kot sestavnega dela pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave. Navaja, da je Okrajno sodišče izpodbijano sodbo izdalo po tem, ko je že nastopilo absolutno zastaranje postopka o prekršku. Absolutno zastaranje naj bi nastopilo po štirih letih od dneva storitve prekrška, sodba pa naj bi bila izdana šele enajst mesecev kasneje. Stališče Okrajnega sodišča glede teka absolutnega zastaralnega roka v primeru razveljavitve pravnomočne sodbe naj bi bilo povsem arbitrarno, z njim pa naj bi tudi prekomerno poseglo v načeli pravne varnosti in zaupanja v pravo iz 2. člena Ustave. Pritožnik se sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-25/07 z dne 11. 9. 2008 (Uradni list RS, št. 89/08, in OdlUS XVII, 48) in navaja, da je iz enakega razloga v neskladju z Ustavo tudi zakonodaja na prekrškovnem področju, saj ne ureja zastaranja pregona po razveljavitvi pravnomočne sodbe.

4. Ustavno sodišče je s sklepom št. Up-469/15 z dne 24. 9. 2018 ustavno pritožbo sprejelo v obravnavo.

5. V postopku odločanja o ustavni pritožbi se je zastavilo vprašanje ustavnosti ZP-1, ker ne določa roka, v katerem bi moral biti postopek nove razsoje, torej po razveljavitvi pravnomočne sodbe z izrednim pravnim sredstvom, pravnomočno končan. Ustavno sodišče je namreč v odločbi št. U-I-25/07, ki se je sicer nanašala na vprašanje zastaranja v kazenskem postopku, med drugim odločilo, da 112. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo – KZ) o absolutnem zastaranju kazenskega pregona prav v nobenem primeru in z nobeno od uveljavljenih metod razlage ni mogoče razlagati tako, da podaljšuje tek zastaralnega roka čez rok, ki je v njem določen. Hkrati je odločilo, da je tedanji Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/07 – uradno prečiščeno besedilo – ZKP) v neskladju z 2. členom Ustave, ker ne določa roka, v katerem bi moral biti postopek nove razsoje pravnomočno končan. Podobno določbo, kot je bila v KZ predmet presoje v odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-25/07, vsebuje tudi ZP-1, ki določa, da postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku.¹ Posebne določbe o roku, v katerem bi moral biti postopek nove razsoje po razveljavitvi pravnomočne odločbe o prekršku z izrednim pravnim sredstvom pravnomočno končan, pa ZP-1 nima.

6. Na podlagi drugega odstavka 161. člena Ustave in drugega odstavka 59. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) lahko Ustavno sodišče v postopku z ustavno pritožbo oceni ustavnost predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil, na

¹ V času izdaje izpodbijane sodbe (2. 3. 2015) je to določal tretji odstavek 42. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13 in 111/13), ki je bil v veljavi do 6. 11. 2016. Trenutno veljavni ZP-1 ima enako določbo v šestem odstavku 42. člena ZP-1.

katerem temelji izpodbijana odločitev. Ker je odločitev o ustavni pritožbi odvisna od odločitve o ustavnosti ZP-1, je Ustavno sodišče začelo postopek za oceno njegove skladnosti z 2. členom Ustave. Ustavno sodišče bo pri presoji moralo upoštevati tudi, da se, tako kot v obravnavanem primeru, postopek po pravnomočnosti lahko nadaljuje tudi tako, da se v isti zadevi odločitve sodišč večkrat razveljavijo, zaradi česar lahko pravnomočnost nastopi večkrat.

7. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 59. člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in dr. Marijan Pavčnik. Sodnik Marko Šorli je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica